

Hoşgörü

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْعَفْوَ وَأَمْرٌ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ خُذْ

Bismillahirrahmanirrahim

[Rahman ve rahim Allah'ın adıyla]

“Ey Resulüm! Sen af yolunu tut, iyiliği emret ve cahillerden yüz çevir.”

[Araf suresi, ayet 199]

Muhterem Müslümanlar!

İnsan, topluluk halinde yaşayan ve beraber yaşadığı insanlarla iyi geçinmesi gereken şerefli bir varlıktır. Yüce Rabbimizin gönderdiği bütün dinlerin amacı, aralarındaki farklılıklara rağmen, insanlığın huzur ve barışını sağlamaktır. Kardeşliğin, huzur ve barışın sağlanması hepimiz için çok önemlidir. Bunun için sevgi, saygı ve hoşgörü anlayışı esastır.

Muhterem Müminler!

Hoşgörü, „Her şeyi anlayışla karşılayarak olabildiği kadar hoş görme durumu, müsamaha, tolerans“ manasına gelir. Hoşgörü, beşeri münasebetlerin özüdür. Hoşgörü, anlayışlı olmaktır. Hoşgörü, kendini ve haddini bilmektir. Hoşgörü sevmektir. Hoşgörü, insanlarla iyi ilişkiler kurmanın en güzel yoludur. Hoşgörü, çağımızın problemlerini çözmenin etkin bir anahtarıdır.

Değerli Müminler!

Bugünkü sıkıntıların, çekememezliklerin, bunalımların ve kavgaların en büyük sebebi, sevgi ve hoşgörünün olmayışı ya da eksik oluşudur. Olumsuz birçok davranışın temelinde, yeterince hoşgörülü olamamak vardır.

Bizler için en büyük örnek olan Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.), başta ashab-ı kiram olmak üzere, bütün insanlara karşı çok hoşgörülü olmuştur. O, en azılı düşmanlarına bile beddua etmemiş, onların hidayeti için dua etmiş ve onları affetmiştir. Taif şehrine Allah'ın yüce dinini anlatmak için gittiğinde taşlanıyor. Uhud savaşında öldürmek istiyorlar, mübarek dişi kırılıyor. Amcası Hz. Hamza ile beraber yetmiş sahabe şehit ediliyor... Beddua etmesini isteyenlere: „**Ben beddua etmek için gönderilmedim, rahmet olarak gönderildim.**“ [1] buyurarak şöyle dua ediyor: „**Ya Rabbi kavmime hidayet nasip et, çünkü onlar bilmiyorlar.**“ [2]

Necran halkının temsilcileri Peygamberimizi ziyaret etmek istiyorlar. Peygamberimiz onları Mescid-i Nebevi'de kabul ediyor. İkinci vaktine doğru ibadet vakitleri geliyor. Sahabiden bazılarının karşı çıkmasına rağmen peygamberimiz Hristiyan olan heyetin mescitte ibadetlerine müsaade ediyor. Çünkü o, zorlaştırmayı, nefret ettirmeyi değil, kolaylaştırarak insanların gönülleri kazanıp güzel insan olmalarını istiyordu. [3]

Değerli Kardeşlerim!

Ecdadımız bu anlayışla gönüller fethettiler. Anadoluyu hoşgörü cennetine çevirdiler. Gittikleri her yere aynı anlayışı götürdüler. Sadece kendilerini düşünmediler. Nice edip ve şairimiz hep sevgiyi, kardeşliği, hoşgörüyü yazdılar. Bizler tarih boyunca Hak aşığı Yunus'umuzun, „Yaratılanı severiz yaratandan ötürü. Gelin dostlar tanış olalım, yad isek bilişelim. Sevelim sevillelim. Dünya kimseye kalmaz.“ sözlerini ilke edindik. Aynı anlayışla yaşamamız hepimizin yararınadır. Zira sevgi ve hoşgörünün olmadığı yerde kin, nefret ve düşmanlık vardır. Toplumlarda huzur ve güven, birbirine karşı anlayışlı, sevgi, saygı ve hoşgörü gibi güzel hasletleri ilke edinmiş fertlerle sağlanabilir. İnsanların birbirini anlayamadığı, farklı inanç ve

düşüncelerin bir zenginlik kabul edilmediği toplumlar sıkıntılıdır. Bu günlerde, Yüce Dinimizin hoşgörü anlayışını, Sevgili Peygamberimizin arkadaşlarına ve diğer insanlara nasıl davrandığını iyi bilmeye ve onun gibi davranmaya daha çok ihtiyacımız var.

Değerli Cemaat!

Dinimizin emri gereği evde, okulda, yolda, trafikte, işyerinde, kısaca her yerde, bütün insanlara karşı hoşgörülü olalım. Komşularımızla iyi geçinelim. Birbirimizi sevelim. Kimsenin kalbini kırmayalım. Kalbini kırdığımız insanlardan özür dileyelim. Ağlattığımız varsa güldürelim. İnancı, ırkı ve cinsi ne olursa olsun kimseyi hor ve hakir görmeyelim. İnsanlara iyi davranalım. Sevgi ve saygı toplumu oluşturmaya gayret edelim. Bize yapılmasını istemediğimiz bir şeyi başkasına yapmayalım. Kaba ve katı olmayalım. Şiddetten uzak nazik ve örnek müminler olalım. Farklı inanç ve kültürler bir zenginliktir. Sağlıklı ve huzurlu toplumları hoşgörülü, erdemli, başkalarının haklarına riayet eden insanlar oluşturabilir, unutmayalım.

Hutbemi ayet mealleriyle bitiriyorum: „**Onlar, bollukta ve darlıkta Allah yolunda harcayanlar, öfkelerini yenenler, insanları affedenlerdir. Allah iyilik edenleri sever.**“ [4]
„**Ey Resulüm! Sen af yolunu tut, iyiliği emret ve cahillerden yüz çevir.**“ [5]

Neşet Bodur
Düren DİTİB Fatih Camii Din Görevlisi

[1] Müslim, Bir, 87. [hadis no: 2599]

[2] Buhari, Enbiya, 37.

[3] Buhari, 1, 15.

[4] Al-i İmran, 3/134.

[5] Araf, 7/199.